

PREZYDENT MIASTA
Stargardu Szczecińskiego

Szanowny Pan
Robert Zdobyłak
Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Stargardzie Szczecińskim

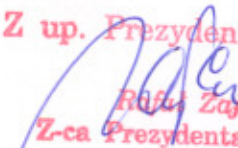
Nasz znak: SK.1.W/0058- 4 /07

Data: 10 września 2007r.

W związku ze złożonym w dniu 28 sierpnia 2007r. znak: MR.2-0058/33/07 przez Pana Przemysława Bielewicza zapytaniem dotyczącym wydarzeń historycznych w naszym Mieście uprzejmie informuję, że zgodnie z kompetencją zapytanie zostało skierowane do Muzeum w Stargardzie Szczecińskim.

Muzeum zostało poproszone do złożenia informacji w terminie do 14 września 2007r., którą po otrzymaniu niezwłocznie przekażę Panu i Panu Przemysławowi Bielewiczowi.

Z poważaniem

Z up. Prezydenta Miasta

Rafał Zając
Z-ca Prezydenta Miasta

Otrzymują:

1. adresat,
2. Pan Przemysław Bielewicz – Radny Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim,
3. Biuro Prezydenta Miasta wm.,
4. a/a.

**Szanowny Pan
Przemysław Bielewicz
Radny Rady Miejskiej
w Stargardzie Szczecińskim**

Nasz znak: SK.1.W/0058- 4 /07

Data: 1 października 2007r.

W odpowiedzi na zapytanie znak: MR.2-0058/33/07 z dnia 28 sierpnia 2007r. dotyczące wydarzeń historycznych, związanych z okresem napoleońskim, i w nawiązaniu do pisma znak SK.1. W/0058- 4/07 z dnia 10 września 2007r. przesyłam w załączeniu kserokopię odpowiedzi przygotowanej przez Muzeum w Stargardzie Szczecińskim.

Z poważaniem

Otrzymują:

1. adresat,
2. Pan Robert Zdobylak – Przewodniczący Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim,
3. Biuro Prezydenta Miasta wm.,
4. a/a.

Opisywany szturm oddziałów ochotniczych (partyzantki) pod dowództwem ówczesnego rotmistrza Ferdinanda von Schilla miał miejsce nie wiosną 1809 r., a 16 lutego 1807 r.¹ Wiosną 1809 r. Ferdinand von Schill, już jako major, wyruszył z Berlina i przez Dessau, Schwerin, Wismar, Rostock dotarł 25 maja do Stralsundu. We wszystkich miastach nawoływał mieszkańców do powstania przeciw Napoleonowi. Po opanowaniu Stralsundu Schill wydał antyfrancuskie proklamacje, gdzie nawoływał ludność do buntu, a żołnierzy Napoleona do dezercji. Francuzi pod dowództwem gen. Gratiena przeprowadzili atak na Stralsund, gdzie oddział Schilla został rozbity, miasto opanowane, a on sam poległ 31 maja².

Atak Schilla 16 lutego 1807 r. nastąpił faktycznie od strony Bramy Wałowej. Rano, 700 partyzantów z trzema działami stanęło pod Stargardem. W mieście stacjonował generał Bonfanti z 600 ludźmi, w większości Włochami. Bonfanti wiedział wcześniej o ataku Schilla, wobec tego pruskie natarcie zostało z łatwością odparte. Korpus Schilla wycofał się szybko w stronę Nowogardu, straciwszy 50 ludzi. Ze Stargardu wyruszył pościg³.

Cmentarz wojskowy z okresu kampanii napoleońskiej znajdował się na miejscu założonego w 1745 r. cmentarza zwanego „pomiędzy Bramą Wałową”⁴, położonego na terenie dzisiejszego Parku Zamkowego⁵. Z powodu grobów wojskowych nazywany był również „Cmentarzem Wojskowym”. Chowano na nim żołnierzy Napoleona przez cały okres Kampanii⁶. Dziś nie jesteśmy w stanie podać precyzyjniejszej lokalizacji.

W Stargardzie m. in. zmarł, ale nie wiadomo czy został tu pochowany, pułkownik Jean-Baptiste-Michel L’Huillier de la Serre (1779-1813), adiutant marszałka Louisa Alexandra Berthier (1753-1815).

dr Marcin Majewski

¹ [G. Ch.] Teske, *Geschichte der Stadt Stargard*, Stargard 1843, s. 181-182; B. Frankiewicz, *Wojny napoleońskie na terenie Pomorza Zachodniego*, w: *Z dziejów wojennych Pomorza Zachodniego*. Cedynia 972 – Siekierki 1945. Praca zbiorowa pod red. B. Miśkiewicza, Poznań 1972, s. 238; W. S. Mikuła, *Działania zbrojne na Pomorzu w okresie wojen napoleońskich*, w: *Działania militarne na Pomorzu*, red. W. Wróblewski, Warszawa 2001, s. 150.

² Z. Szultka, A. Wielopolski, *Pomorze Zachodnie w czasie wojen napoleońskich*, w: *Historia Pomorza*, pod red. G. Labudy, t. II: do roku 1815, część 3: Pomorze Zachodnie w latach 1648-1815, Poznań 2003, s. 777.

³ [G. Ch.] Teske, op. cit., s. 181; B. Frankiewicz, op. cit., s. 238.

⁴ Oryg. „zwischen im Wallthor”.

⁵ Dawniej Volks-Park (Laurin).

⁶ *Frühere Stargarder Kirchhöfe*, „Heimat Klänge. Zeitschrift für heimatliche Geschichte und Kultur“ (dodatek do „Neues Pommersches Tage-Blatt“), Nr. 200, 1934.